

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Факультет іноземної філології
Історичний факультет

СХОДОЗНАВСТВО. АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

*Тези доповідей
I Міжнародної науково-методичної конференції
20 березня 2020 р.*

Харків – 2020

УДК 81'243
ББК 81.2
С91

Укладачі: Н.В. Руда, Л.М. Ямпольська

Організаційний комітет конференції:

І.Ф. Прокопенко – академік НАПН України, доктор педагогічних наук, ректор (голова);

Ю.Д. Бойчук – доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи ХНПУ імені Г.С. Сковороди (заступник голови);

Хошіно Юічі – Другий секретар Посольства Японії в Україні (заступник голови).

Сходознавство. Актуальність та перспективи. Тези доповідей I Міжнародної науково-методичної конференції, 20 березня 2020р. – Х. : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2020. – 258 с.

Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
Протокол № 4 від 15.06.2020р.

До збірника увійшли тези доповідей, присвячені проблемам східної філології, освіти та виховання, методики викладання сходознавчих дисциплін, перекладу, літературознавства, історії, економіки, політики, соціуму країн Сходу. Розраховано на наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів філологічних та історичних спеціальностей.

Видано за рахунок укладачів

©Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
© Н.В. Руда, Л.М. Ямпольська

«HANYU JIAOCHENG»	57
Золотухіна Н.А. Використання онлайн додатків як засіб формування граматичної компетенції китайської мови.....	59
Ільченко А.Р. Сучасні підходи, методи та прийоми викладання китайської мови в контексті розвитку здібностей до запам'ятовування ієрогліфів.....	61
Лейба К.Ю. Методи викладання лексики на різних етапах вивчення китайської мови.....	63
Макітренко К.О. Методи викладання ієрогліфіки китайської мови.....	65
Соколова А.Р., Федюк В. Ю. Інтерактивні методи навчання китайської мови дітей дошкільного віку.....	67
Чихаріна К.І. Особливості викладання фонетичного аспекту китайської мови.	69
Щербакова К.О. 汉语听力技能训练方法.....	71

ОСВІТА ТА ВИХОВАННЯ В КРАЇНАХ СХОДУ

Науменко С.С. Освіта обдарованих дітей: державна політика Китаю.....	74
Олійник Ю.О. Особливості розвитку навчальних закладів Японії.....	75
Xie Fei. Educational Opportunities for Chinese Citizenship Values Aabroad Promotion.....	78
Ступченко Є.Г. Становлення та роль освіти в Арабському халіфаті.....	80
Wu Yanlin. Talantness Concept and its Influence Over Nowadays China.....	82
Han Zhangliang. Sport Education Work with Disabled Children in China: Why It Fails.....	83
Щербакова О.В. Шкільна справа та зародження педагогічної думки у стародавньому Китаї.....	85
Ян Чжуан. Розвиток вищої освіти Китаю в умовах стратегії «Один пояс- один шлях».....	87

ТЮРКОЛОГІЯ

Покровська І.Л., Йилдиз Уміт. Діяльність тюркологічних осередків закладів вищої освіти України.....	88
Йилдиз Уміт, Йилдирим Гюльчін. Культурні елементи в турецьких казках і їх використання у навчанні турецької мови (Türk Masallarında Kültür Öğeleri ve Türkçe Öğretiminde Kullanımı).....	90
Їлмаз Озан. Роздуми про перську граматику в коментарі Сууді Босневі XVI-го століття до поеми «Гюлістан» (XVI. Yüzyıl Şârihlerinden Sûdî-i Bosnevî'nin Gülistân Şerhinde Farsça Dilbilgisine Dair Görüşleri).....	93
Челіксап Сефа. Використання візуальних елементів і орієнталізм (Görsel Öğelerin Kullanımı ve Oryantalizm).....	95
Акденізлі Фуат. Реформа турецького алфавіту як візуальний показник впровадження західних норм і ідеалів (Batılılaşmanın Görsel Bir Göstergesi Olarak Türk Harf Devrimi).....	97
Акденізлі Коджагюль Ділек. Відображення орієнталізму у зовнішній політиці у новому столітті: закон про фінансування з-за кордону ісламських організацій в Європі (Yeni Yüzyılda Oryantalizmin Dış Politikadaki Yansımaları: Avrupa'da İslam Derneklerine Yönelik Yurtdışından Finansman Yasağı).....	99
Алибекироглу Сертан. Турецкие идиомы, отражающие мимику человека.....	101
Чиалашвили-Гордеева Е.Ш., Рамазанова Ш.И. Проблема диалога Востока и Запада в литературе постмодерна.....	104
Джигора Н.О. Особливі підходи в навчанні дітей абетки турецької мови в контексті нової української школи.....	106
Дурланик М. Латіф. Стадії розвитку сучасної лінгвістики та видатні філологи у період Турецької Республіки (Modern Dil Biliminin T.C.	

Таким чином, застосування зазначених вище методів, кожен з яких має свої недоліки та переваги, сприяє формуванню та розвитку здібності до запам'ятовування китайських ієрогліфів. Активуючи різні види пам'яті, забезпечуючи успішне оволодіння ієрогліфічною писемністю, дані методи також підвищують інтерес до вивчення історії, культури та традицій Китайської Народної Республіки.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кочергин И. В. Очерки методики обучения китайскому языку : учебник / И. В. Кочергин – М. : Муравей, 2000. – 153 с.
2. Зиганов М. А. Мнемотехника. Запоминание на основе визуального мышления : учебник / М. А. Зиганов – М. : Школа рационального чтения, 2000. – 11с.
3. Mobo C.F. Gao Mandarin Chinese: An Introduction – Oxford: Oxford University Press, 2000. – 226 p.
4. Методическое пособие для учителей китайского языка : учебник / [А. Р. Аликберова, С. Ю. Глушкова, Р. В. Замилова, И. Р. Усманова] – Казань, 2017. – 70 с.
5. Бочкарева Н.В., Бахтина Е.В. Разгадывание иероглифических загадок как один из продуктивных методов изучения китайской письменности / Н. В. Бочкарева, Е. В. Бахтина // Известия Восточного института. – 2015. – 6с.

МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ЛЕКСИКИ НА РІЗНИХ ЕТАПАХ ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ

Лейба Крістіна Юріївна, студентка 5 курсу

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Науковий керівник: к.ф.н., доц. К.Є.Жукова

Основною метою вивчення іноземних мов є спілкування в будь-якому форматі. Це двосторонній процес, який вимагає вміння розуміти один одного, вміти передати та інтерпретувати повідомлення. Для набуття належної навички спілкування китайською мовою необхідно бути знайомим зі словниковим запасом (окремими словами та їх значенням, розмовними словами, словосполученнями та фразовими дієсловами тощо) і перш за все зі стратегіями їх використання в правильному контексті відповідно до конкретних ситуацій. Адже якщо у людини погана вимова або проблеми з граматикою, він/вона, все ж таки, зможе передати інформацію, але без словникового запасу це неможливо. Лексика – це матеріал, з якого будується мова, тому вона відіграє надзвичайно важливу роль в вивченні будь-якої іноземної мови.

Викладачі, які займаються викладанням китайської мови, як іноземної зазнають багато труднощів із поясненням нових слів та виразів, тому що вчителі повинні вміти не тільки пояснити звук, тон і значення слів, але й пояснити відмінність між словами та виразами з подібним значенням та способом використання. Актуальність цієї теми підтверджується тим, що китайська мова є однією з найскладніших мов для вивчення, а значить вимагає нестандартних методів і особливого підходу.

Основна мета викладання лексики – засвоєння значення, форми слова та його використання в усному та письмовому мовленні – формування лексичних навичок. Іноді вчитель витрачає чимало зусиль для пояснення різниці у використанні слів, але студенти, використовуючи лексику у мові роблять забагато помилок.

Методикою викладання лексики китайської мови, як іноземної займалися такі вчені, як Н.А.Дьоміна, І.В. Кочергін, Чен Фенг, Донг Дінгфанг та інші [1,2].

Роботи Н.А. Дьоміної присвячені методиці викладання практичної китайської мови. І.В. Кочергін сформулював основні теоретичні та методологічні проблеми викладання китайської мови і пропонує шляхи їх вирішення. Чен Фен ввів морфемний і графемний

метод пояснення нової лексики. Також, основні принципи введення лексики були описані Чен Феном в книзі «对外汉语教学法» [3].

Розглядаючи питання викладання лексики в китайській мові, треба відмітити системний принцип вивчення мови, запропонований Дон Дінгфангом, тому що важливою особливістю системи є взаємозв'язок між компонентами. В основному, цей зв'язок проявляється як синонімічний, антонімічний та омонімічний тощо. [4].

Отже, у методиці викладання китайської мови, як іноземної існує декілька способів презентації та викладання нової лексики, а саме: текстовий, тематичний, морфемний, графемний, використання візуальної підтримки/синонімів/антонімів тощо.

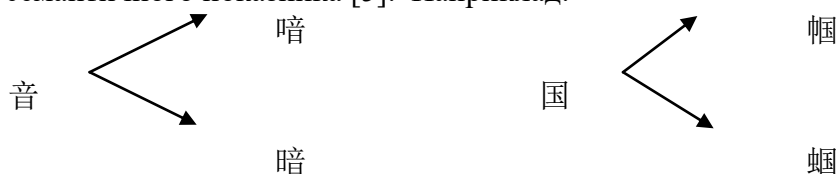
Треба зазначити, що усі методи можуть поділятися за зазначеними етапами, наприклад:

На початковому етапі вивчення мови, важливо використовувати графемний і морфемний метод, так як ці методи допоможуть учневі зрозуміти особливості побудови китайської мови. Вивчення слів з однаковими морфемами – метод, який дозволяє студентам вивчити групу слів, яку об'єднує одна морфема, наприклад:

习 ...

学习, 复习, 习惯, 练习, 习气, 习性.

Використання графемного методу є не менш важливим, тому що опанувавши усі графеми, учень буде в змозі легко використовувати словник та розуміти значення слова за допомогою його семантичного показника [5]. Наприклад:

На початковому етапі, також, доцільно використання малюнків, картинок або презентацій на уроці. Заздалегідь підготовлені матеріали не тільки допоможуть учням засвоїти нові слова, а й зроблять процес навчання більш захоплюючим. З використанням цього методу вчитель може тренувати нову лексику та відпрацьовувати питання, задаючи навідні запитання до малюнків.

На більш високому рівні більш доречно комбінувати текстовий метод з подальшим розглядом синонімів, антонімів, частин мови. Розгляд частин мов ґрунтується на граматичній функції слів, яке допоможе учням не тільки вивчити нові слова, а й засвоїти частини мови в китайській мові.

У китайській мові існує велика кількість синонімів та антонімів, які мають деякі відмінності у значенні, тому їх слід ретельно проаналізувати, щоб уникнути помилок у використанні. Наприклад: синоніми - 成果, 结果 і 后果 перекладаються, як «результат», але мають різне емоційне забарвлення.

Говорячи про цілі вивчення китайської мови, доцільно виокремити такі:

Комунікація. Більш відповідний метод – тематичний. Нові слова розподілені на теми, що дозволяє учням легше побудувати діалог на задану тему, наприклад:

请客 习惯: 夹, 友好, 表现, 婚事, 表达.

菜品 举例: 虾仁, 青豆, 糖醋 鱼, 酸辣 汤.

做菜 方法: 炒, 烤, 煮.

Загальне вивчення мови та підготовка до екзаменів. Багато підручників в китайській мові складені за тестовим методом, тобто викладач дає нову лексику, відштовхуючись від запропонованого тексту. Нові слова розташовуються в тому порядку, в якому вони представлені в тексті.

Підводячи підсумки, треба сказати, що лексика є одна з найголовніших складових у навчанні студентів, тому викладачі завжди повинні приділяти багато уваги вивченню та поясненню нових слів, тому що саме лексика є фундаментом будь-якої мови.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Демина Н.А. Методика преподавания практического китайского языка. – М.: Восточная литература, 2006
2. Кочергин И.В. Очерки лингводидактики китайского языка – М.: Издательство «Восточная книга»
3. 陈枫主编参与编写王晓凌王晓音朱永平刘现李锦李虹何依工陈枫. 对外汉语教学法. – 北京: 中华书局, 2008. – 293 页.
4. 東定芳 (略论外语词汇教学的基本特点和基本原则), 《外语研究》 1995 年第 1 期, 第 56 页.
5. 李淑欣主编. 一北京: 金盾出版礼学生汉字图示速记手册/毛 5 鼓 2006.

МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ІЕРОГЛІФІКИ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ

*Макітренко Катерина Олександрівна, студентка 2 курсу
факультету іноземної філології*

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Науковий керівник: викладач кафедри східних мов С.С. Науменко

Основна проблема при вивченні китайської писемності полягає у тому, що фонетичне озвучування слова не має ніякого зв'язку з його письмовим зображенням. Іншими словами, ієрогліфи у китайській мові складаються з рисок, які, на відміну від букв у мовах романської групи, не є фонемами. Тому у вивченні китайської мови існує величезна різниця між опануванням усним мовленням і вмінням читати, так само як між умінням читати й умінням писати. Іншими словами, якщо ви знаєте, як вимовляється те чи інше слово, це зовсім не означає, що ви зможете прочитати це слово, а тим більше написати його.

Питанням поліпшення методики викладання ієрогліфіки вчені та методисти задаються вже багато років, але чіткої відповіді досі не існує.

Так, на сьогодні одним з найбільш використовуваних підходів є навчання писемності через вивчення графем. Будь-який ієрогліф китайської мови являє собою графічну побудову, що складається з мінімальних графічних елементів ієрогліфа - рисок. Риски, у свою чергу, складаються у графеми. Графемою, або ієрогліфічним ключем, називається базовий знаковий елемент китайської мови, що служить для побудови ієрогліфів і володіє семантичною змістовністю [1]. Ключі є основою для класифікації ієрогліфів і мотиваторами смислових значень ієрогліфа. Як вже було сказано, ієрогліфи мають складну структуру. У теорії, як заведено поділяти складні знаки на дві категорії: ідеографічні знаки і фоноідеографічні знаки [2].

До категорії ідеографічних знаків відносяться ієрогліфи, що складаються з двох і більше графем. Значення такого ієрогліфа є похідним від семантики назв графем, при цьому читання ніяк не пов'язане з читанням графем, з яких він складається. Так наприклад: 明 míng (яскравий, світлий, ясний) складається з графем 日 rì (сонце) + 月 yuè (місяць).

Для знаків, що відносяться до фоноідеографічної категорії, також характерний поділ на дві частини. Однак ці частини відрізняються одна від одної своєю функціональною роллю. Одна частина, зазвичай є семантичним множником, позначає належність ієрогліфа до групи знаків, близьких за значенням, що позначають класи предметів, явищ або властивостей. Так, наприклад, графема 木 mù (дерево): містить знаки які позначають різні породи дерев або види деревини і виробів, виконаних з неї - 桦 huà (береза), 榧 duàn (липа), 椅子 (стілець). Друга частина таких знаків, що відноситься до

Сходознавство. Актуальність та перспективи. Тези доповідей
I Міжнародної науково-методичної конференції

Відповідальний за випуск: (Руда Н.В.)

Комп'ютерна верстка: Петрищева О.В.

Коректор: Коробкіна І.М.

Відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності несуть автори

Підписано до друку Формат Папір офсетний.

Гарнітура Times New Roman. Друк офсетний. Ум. друк. арк.

Обл.-вид. арк. Зам № Тираж прим. Ціна договірна.